

Seat No. : _____

XS-112
April-2013
B.A. (Sem. II)
Geography : EC-I-111
(Physical Climatology and Oceanography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) સ્થાનિક પવનો વિશે માહિતી આપો. ૭
- અથવા**
- વાતાવરણનું બંધારણ સમજાવો.
- (બ) વરસાદના પ્રકાર અને વિતરણ સમજાવો. ૭
- અથવા**
- વાદળોના પ્રકારો સમજાવો.
૨. (અ) સમુદ્રજળના તાપમાન વિશે માહિતી આપો. ૭
- અથવા**
- સમુદ્રજળની ક્ષારતા અંગે નોંધ લખો.
- (બ) સમુદ્રમોજાના પ્રકારોની માહિતી આપો. ૭
- અથવા**
- મહાસાગરોના પ્રવાહની માનવજીવન પર થતી અસરો જણાવો.
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) ૧૬
- (૧) સૂર્યાઘાતનું વિતરણ
- (૨) સમભાર રેખાઓ
- (૩) કાયમી પવનો
- (૪) વાતાવરણીય આદ્રતાનું મહત્ત્વ
- (૫) ગુરુત્તમ અને લઘુત્તમ ભરતી
- (૬) સમુદ્રતળનું ભૂપૃષ્ઠ

૪. એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો :

૧૨

- (૧) સમતાપસીમા એટલે શું ?
- (૨) આબોહવાની વ્યાખ્યા આપો.
- (૩) નિરપેક્ષ આદ્રતા એટલે શું ?
- (૪) જમીનની લહેર એટલે શું ?
- (૫) મોસમી પવનો એટલે શું ?
- (૬) દૈનિક ભરતી એટલે શું ?

૫. (અ) કૌંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

૭

- (૧) એક સરખી તાપમાન દર્શાવતી રેખાઓને _____ રેખા કહે છે.
(a) સમોચ્ચતાપમાન (b) સમતાપ (c) સમભાર
- (૨) કયા મહાસાગરમાં સૌથી લાંબી પર્વતમાળાઓ આવેલી છે.
(a) પેસેફિક (b) એટલાન્ટિક (c) આર્કટિક
- (૩) વાતાવરણમાં કાર્બન ડાયોક્સાઈડનું પ્રમાણ _____ જોવા મળે છે.
(a) ૦૦.૩૦ (b) ૩૦.૦૦ (c) ૦૦.૦૩
- (૪) વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશોમાં _____ વરસાદ પડે છે.
(a) વંટોળનો (b) ભૂપૃષ્ઠનો (c) ઉષ્ણતાનયનનો
- (૫) દરરોજ જોવા મળતા દરિયાના મોજા કેવા પ્રકારના મોજા કહેવાય છે ?
(a) સામાન્ય (b) પ્રલયકારી (c) ત્સુનામી
- (૬) સૂર્યની સપાટીનું તાપમાન સરેરાશ _____ °સે. છે.
(a) ૨૦૦૦ (b) ૫૦૦૦ (c) ૭૦૦૦
- (૭) _____ ના ભૂપૃષ્ઠ દર્શાવવા માટે હિપ્સોગ્રાફીક વક્ર દોરવામાં આવે છે.
(a) મૃદાવરણ (b) વાતાવરણ (c) જલાવરણ

(બ) 'ખરાં' કે 'ખોટાં' ની નિશાની કરો.

૭

- (૧) ટૂંકાગાળાની વાતાવરણની સરેરાશ સ્થિતિ ને હવામાન કહેવાય. _____
- (૨) ભૂમધ્ય સમુદ્ર વિશ્વનો સૌથી વધુ ક્ષારતા ધરાવતો સમુદ્ર છે. _____.
- (૩) સમતાપ આવરણ પૃથ્વી સપાટીની સૌથી નજીક છે. _____.
- (૪) સૌથી વધુ સૂર્યાઘાત વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશોને મળે છે. _____.
- (૫) સમુદ્રની સૌથી વધુ ઊંચાઈ ૮ km છે. _____.
- (૬) વ્યાપારી પવન એ કાયમી પવનનો પ્રકાર છે. _____.
- (૭) સમુદ્રજળમાં ૧૦૦૦ ગ્રામ વજનમાં ૩૫ ગ્રામ ક્ષાર હોય છે. _____.

Seat No. : _____

XS-112
April-2013
B.A. (Sem. II)
Geography : EC-1-111
(Physical Climatology and Oceanography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Give information about local winds. 7
OR
Explain the composition of atmosphere.
(b) Explain the types and distribution of rainfall. 7
OR
Explain types of clouds.
2. (a) Give information about temperature of Oceanic water. 7
OR
Write a note on salinity of oceanic water.
(b) Give information on types of oceanic waves. 7
OR
Give information about effects of ocean currents on human life.
3. Write short notes (any **four**) : 16
(1) Distribution of Insolation
(2) Isobars
(3) Planetary wind
(4) Importance of atmospheric humidity
(5) Spring and neap tides
(6) Ocean relief
4. Answer in **one** or **two** sentences : 12
(1) What is strapopause ?
(2) Give definition of climate.
(3) What is absolute humidity ?
(4) What is land breezes ?
(5) What is monsoon winds ?
(6) What is diurnal tides ?

5. (A) Choose the right options for the following :

7

- (1) The line showing equal temperature is known as _____.
(a) contour (b) isotherms (c) isobars
- (2) Which ocean has the longest mid oceanic ridge ?
(a) Pacific (b) Atlantic (c) Arctic
- (3) Percentage of carbon dioxide in the atmosphere is _____.
(a) 00.30 (b) 30.00 (c) 00.03
- (4) _____ type of rain falls in equatorial region.
(a) Cyclonic (b) Orographic (c) Conventional
- (5) The sea waves seen normally are known as _____.
(a) Surf (b) Surges (c) Tsunamis
- (6) The temperature of the surface of the Sun is _____ °C.
(a) 2000 (b) 5000 (c) 7000
- (7) Hypsographic curve is drawn to show _____ relief features.
(a) Lithosphere (b) Atmosphere (c) Hydrosphere

(B) State 'True' or 'False' :

7

- (1) An average condition of atmosphere for a short term is known as climate. _____.
- (2) The Mediterranean Sea has the highest salinity. _____
- (3) Stratosphere is the closest to the earth's surface. _____.
- (4) The Highest insolation is experienced near the equator. _____
- (5) The maximum depth of the sea is 8 k.m. _____.
- (6) Trade winds are a type of planetary wind. _____
- (7) 1000 grams of sea water contains 35 grams of saline. _____